

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/114/2008

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA, SEJMU I SENATU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

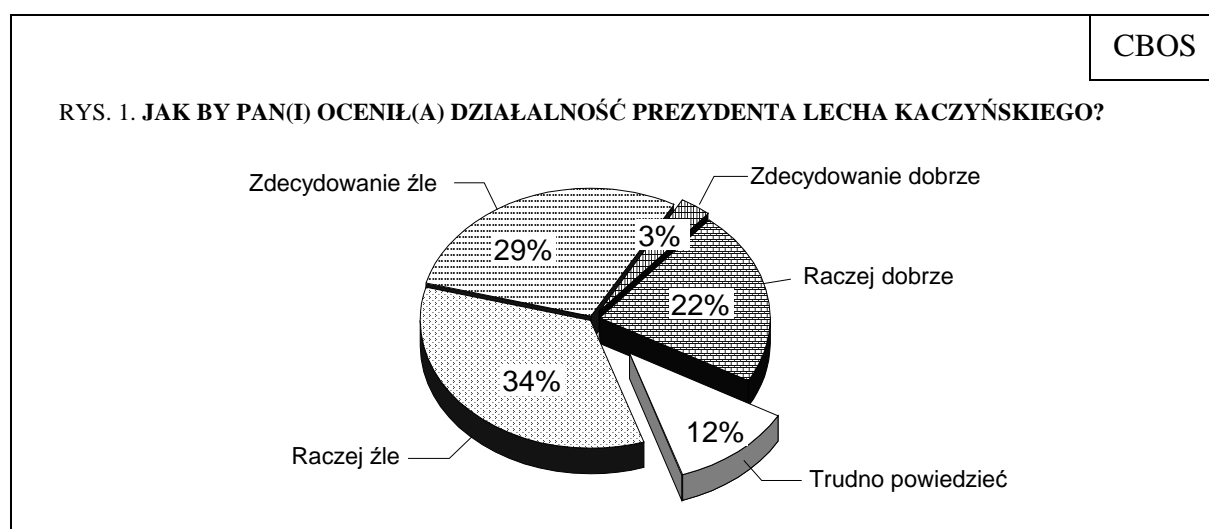
WARSZAWA, LIPIEC 2008

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

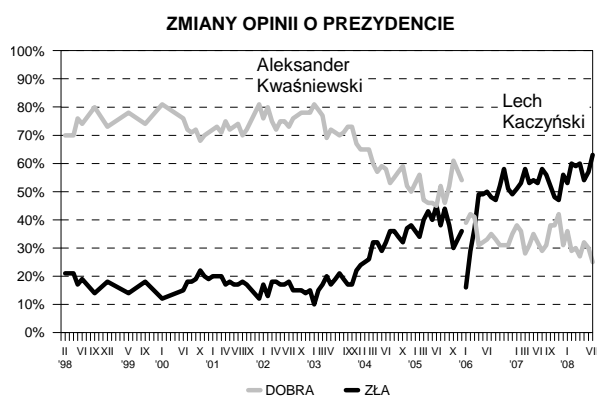
Polacy nadal źle postrzegają prezydenturę Lecha Kaczyńskiego. Jak wynika z lipcowego sondażu¹, dotychczasowe oceny jeszcze się pogorszyły. Obecnie negatywne opinie o działalności prezydenta wyraża 63% badanych (o 6 punktów więcej niż miesiąc temu), a pozytywne – tylko jedna czwarta (25%, o 5 punktów mniej niż w czerwcu). Są to najgorsze oceny działalności prezydenta Lecha Kaczyńskiego, odkąd piastuje on najwyższy urząd w państwie. Przed realizacją badania miał miejsce kolejny konflikt między prezydentem a rządem, który mógł mieć wpływ na spadek notowań głowy państwa. Przyczyną tego konfliktu były rozmowy szefowej Kancelarii Prezydenta Anny Fotygi w sprawie tarczy antyrakietowej, podjęte w USA bez porozumienia ze stroną rządową, która komentowała te działania jako szkodliwe dla budowania jednoznacznego stanowiska w negocjacjach, a tym samym – dla interesu kraju.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (218) zrealizowano w dniach 4–7 lipca 2008 roku na liczącej 1094 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Oceny prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań																Zmiany VI-VII '08	
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI		VII
	2007										2008							
	w procentach																	
Dobra	28	31	35	32	29	31	38	38	42	31	36	29	30	27	32	30	25	-5
Zła	58	53	54	53	58	56	52	48	47	56	53	60	59	60	54	57	63	+6
Trudno powiedzieć	14	15	12	15	13	13	10	14	11	13	11	11	11	13	14	13	12	-1

Pozytywne oceny działań urzędu prezydenta relatywnie częściej niż inni wystawiają najstarsi badani (w wieku 65 lat i więcej), ponadto mieszkańcy wsi, respondenci mający wykształcenie podstawowe, a spośród grup społeczno-zawodowych – rolnicy, robotnicy niewykwalifikowani oraz bierni zawodowo emeryci i renciści.

Działalność prezydenta krytycznie postrzega przeważająca większość wyborców Donalda Tuska z drugiej tury wyborów prezydenckich oraz trzy piąte niegłosujących w tych wyborach. Połowa elektoratu Lecha Kaczyńskiego dobrze ocenia działalność głowy państwa, natomiast ponad jedna trzecia (37%) wyraża dezaprobatę.

Tabela 2

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Lecha Kaczyńskiego	50	37	13
Donalda Tuska	9	85	6
Niegłosujący	22	60	18

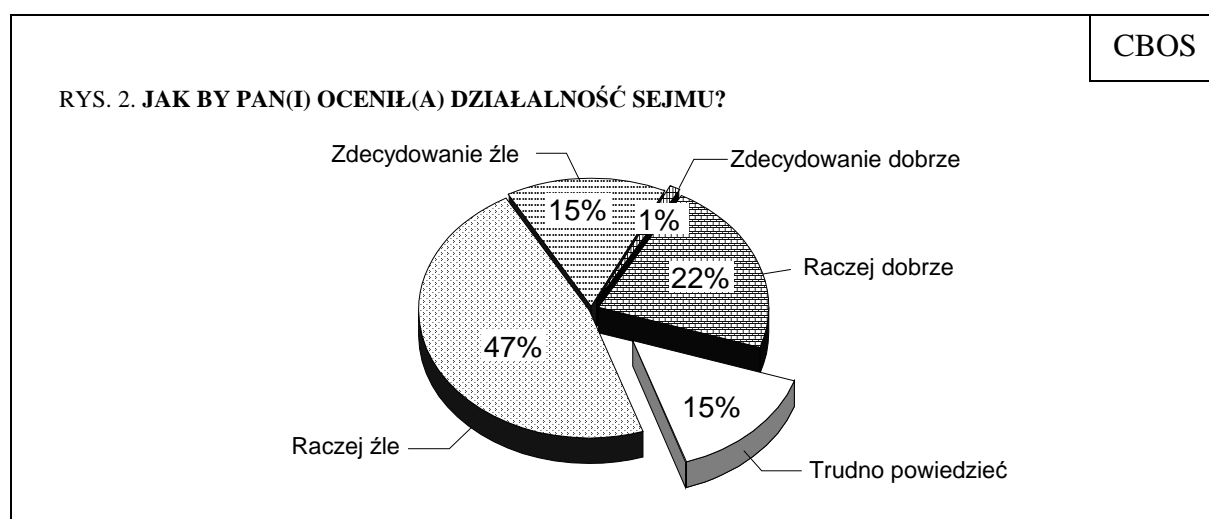
Pozytywne oceny wystawia prezydentowi większość elektoratu PiS. Potencjalni wyborcy PSL są w tej sprawie niemal równo podzieleni. Natomiast osoby, które deklarują, że w ewentualnych wyborach zagłosowałyby na PO lub SLD, w zdecydowanej większości źle oceniają działalność głowy państwa.

Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	73	19	8
PSL*	49	48	3
PO	11	85	4
SLD*	9	85	6
Niezdecydowani	25	55	20
Niezamierzający głosować	18	63	19

* Odpowiedzi potencjalnych wyborców SLD i PSL należy traktować ostrożnie z powodu niewielkiej ich liczebności w badanej próbie

W lipcu obserwujemy dalsze pogorszenie się notowań działalności parlamentu. Pracę Sejmu dobrze ocenia niespełna jedna czwarta dorosłych Polaków (23%, spadek o 4 punkty w stosunku do czerwca), natomiast większość (62%, o 6 punktów więcej niż w ubiegłym miesiącu) wyraża opinie krytyczne.

Gorsze niż w czerwcu są także oceny działalności Senatu. Blisko połowa badanych (49%, wzrost o 4 punkty) negatywnie ocenia pracę tej izby parlamentu, a zaledwie jedna czwarta (26%, spadek o 4 punkty) – pozytywnie.

RYS. 3. JAK BY PAN(I) OCENIŁ(A) DZIAŁALNOŚĆ SENATU?

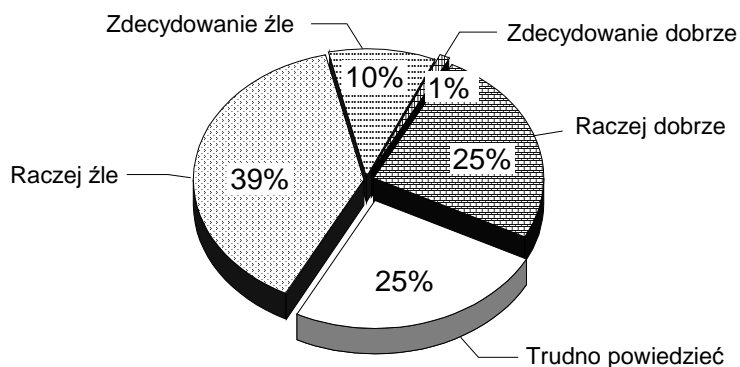
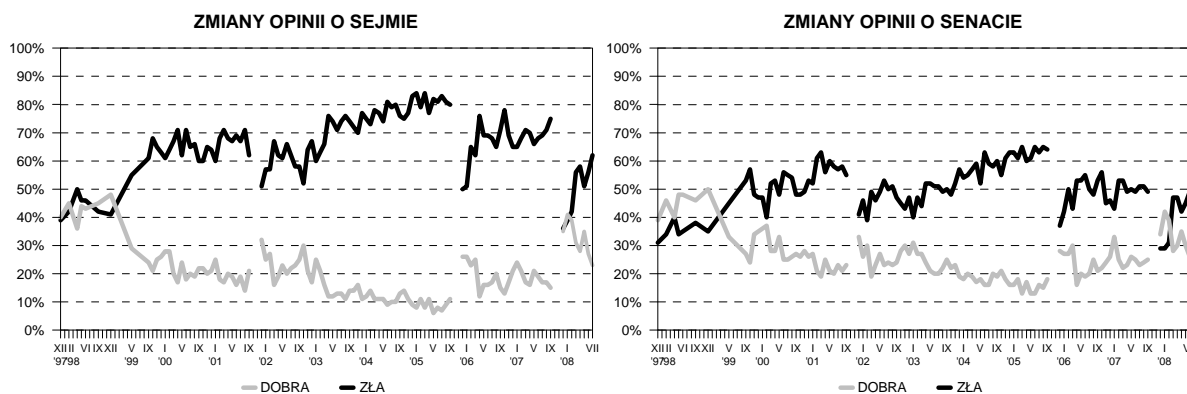

Tabela 4

Oce- niane insty- tucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany VI-VII '08	
		III	IV	V	VI	VII	VIII	IX*	XII	I	II	III	IV	V	VI		VII
		2007							2008								
w procentach																	
Sejm	dobra	17	16	21	19	17	17	15	35	41	39	31	28	35	27	23	-4
	zła	71	70	66	68	69	71	75	36	39	42	56	58	51	56	62	+6
	Trudno powiedzieć	12	14	12	13	14	12	10	29	21	19	14	14	14	17	15	-2
Senat	dobra	22	23	26	25	23	24	25	34	42	39	28	30	35	30	26	-4
	zła	53	49	50	49	51	51	49	29	29	31	47	47	42	45	49	+4
	Trudno powiedzieć	26	28	24	26	26	25	26	37	29	30	25	24	23	25	25	0

* Do września 2007 roku oceny dotyczą Sejmu V kadencji i Senatu VI kadencji

Pozytywne opinie o działalności Sejmu stosunkowo częściej wyrażają najmłodszy badani, uczniowie i studenci, a spośród grup społeczno-zawodowych – kadra kierownicza i inteligencja, pracownicy umysłowi niższego szczebla oraz rolnicy. Relatywnie więcej dobrych ocen wystawiają również renciści oraz osoby dobrze oceniające własną sytuację

materialną. Jeśli chodzi o Senat, pozytywne oceny jego pracy są nieco częstsze niż przeciętnie wśród najmłodszych respondentów, uczniów i studentów, kadry kierowniczej i inteligencji, pracowników umysłowych niższego szczebla oraz pracujących na własny rachunek poza rolnictwem i rolników. Dobre oceny własnych warunków materialnych sprzyjają nieco lepszemu postrzeganiu działalności Senatu.

Potencjalne elektoraty przeważnie krytycznie oceniają pracę Sejmu. Warto zwrócić uwagę, że negatywne opinie o działalności posłów przeważają również wśród zwolenników PO.

Tabela 5

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	41	49	10
SLD*	26	64	10
PSL*	31	53	16
PiS	23	69	8
Niezdecydowani	19	62	19
Niezamierzający głosować	9	71	20

* Odpowiedzi potencjalnych wyborców SLD i PSL należy traktować ostrożnie z powodu niewielkiej ich liczebności w badanej próbie

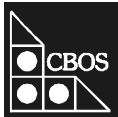
Więcej dobrych niż złych ocen wystawiają Senatowi jedynie sympatycy PO. Pozostałe analizowane elektoraty, jak również osoby, które nie mają swoich reprezentantów na scenie politycznej, raczej krytycznie oceniają działalność tej izby parlamentu.

Tabela 6

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności Senatu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	41	33	26
SLD*	29	48	23
PSL*	34	42	24
PiS	32	50	18
Niezdecydowani	24	47	29
Niezamierzający głosować	10	64	26

* Odpowiedzi potencjalnych wyborców SLD i PSL należy traktować ostrożnie z powodu niewielkiej ich liczebności w badanej próbie

Opracował
Michał FELIKSIĄK

A N E K S

Tabela 1. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność prezydenta **Lecha Kaczyńskiego**?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	25	63	12	1090
Płeć				
Mężczyźni	27	65	8	520
Kobiety	23	61	16	570
Wiek				
18-24 lata	28	59	13	153
25-34	15	75	11	199
35-44	23	64	13	165
45-54	24	60	15	208
55-64	24	66	10	168
65 lat i więcej	35	52	13	197
Miejsce zamieszkania				
Wieś	28	57	14	415
Miasto do 20 tys.	23	66	11	146
20-100 tys.	25	61	14	212
101-500 tys.	22	64	14	171
501 tys. i więcej mieszk.	20	74	5	147
Wykształcenie				
Podstawowe	32	52	16	289
Zasadnicze zawodowe	24	64	12	280
Średnie	21	66	13	368
Wyższe	21	74	5	152
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	25	71	4	73
Prac. umysł. niż. szczebla	14	78	7	101
Pracownicy fiz.- umysł.	18	65	17	99
Robotnicy wykwalifikowani	18	65	17	110
Robotnicy niewykwalifik.	29	50	22	52
Rolnicy	36	47	17	58
Pracujący na własny rach.	11	75	14	54
Bierni zawodowo				
Renciści	34	59	8	84
Emeryci	33	55	13	250
Uczniowie i studenci	24	67	8	75
Bezrobotni	21	70	9	74
Gospodynie domowe i inni	23	57	20	58
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	24	65	11	144
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	21	63	16	91
sekt. pryw. poza rolnict.	15	71	14	262
prywatnym gosp. rolnym	30	57	13	57
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	34	53	12	43
301-500	17	67	17	111
501-900	24	65	11	210
901-1200	27	63	10	146
Powyżej 1200 zł	24	71	6	172
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	23	64	13	235
Średnie	26	59	15	465
Dobre	24	66	10	390
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	46	42	12	79
Raz w tygodniu	29	57	13	507
1-2 razy w miesiącu	20	64	16	190
Kilka razy w roku	15	76	9	205
W ogóle nie uczestniczy	12	76	12	107
Poglądy polityczne				
Lewica	12	83	5	128
Centrum	23	67	10	327
Prawica	35	58	8	355
Trudno powiedzieć	20	54	26	280

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	23	62	15	1090
Płeć				
Mężczyźni	27	63	10	520
Kobiety	19	61	20	570
Wiek				
18-24 lata	30	56	14	153
25-34	25	59	15	199
35-44	23	63	15	165
45-54	21	66	13	208
55-64	26	62	12	168
65 lat i więcej	16	63	20	197
Miejsce zamieszkania				
Wieś	21	60	18	415
Miasto do 20 tys.	21	63	16	146
20-100 tys.	25	62	13	212
101-500 tys.	26	59	15	171
501 tys. i więcej mieszk.	24	67	9	147
Wykształcenie				
Podstawowe	20	57	23	289
Zasadnicze zawodowe	22	65	13	280
Średnie	24	63	13	368
Wyższe	28	61	10	152
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	34	58	8	73
Prac. umysł. niż. szczebla	29	57	14	101
Pracownicy fiz.- umysł.	25	57	19	99
Robotnicy wykwalifikowani	18	72	10	110
Robotnicy niewykwalifik.	20	55	25	52
Rolnicy	28	53	19	58
Pracujący na własny rach.	26	69	5	54
Bierni zawodowo				
Renciści	28	55	17	84
Emeryci	17	66	17	250
Uczniowie i studenci	33	50	17	75
Bezrobotni	10	77	13	74
Gospodynie domowe i inni	23	60	17	58
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	24	63	14	144
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	25	60	16	91
sekt. pryw. poza rolnict.	25	62	13	262
prywatnym gosp. rolnym	27	58	15	57
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	20	60	19	43
301-500	25	59	16	111
501-900	17	65	18	210
901-1200	23	63	15	146
Powyżej 1200 zł	27	64	9	172
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	16	70	14	235
Średnie	18	64	17	465
Dobre	33	54	13	390
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	24	57	19	79
Raz w tygodniu	24	62	14	507
1-2 razy w miesiącu	21	64	16	190
Kilka razy w roku	27	58	15	205
W ogóle nie uczestniczy	14	69	17	107
Poglądy polityczne				
Lewica	31	64	5	128
Centrum	24	65	12	327
Prawica	29	61	9	355
Trudno powiedzieć	11	57	32	280

Tabela 3. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	26	49	25	1090
Płeć				
Mężczyźni	31	50	20	520
Kobiety	21	49	30	570
Wiek				
18-24 lata	32	45	22	153
25-34	26	50	24	199
35-44	23	53	24	165
45-54	26	48	26	208
55-64	28	48	24	168
65 lat i więcej	21	50	29	197
Miejsce zamieszkania				
Wieś	25	48	27	415
Miasto do 20 tys.	26	52	22	146
20-100 tys.	30	47	23	212
101-500 tys.	22	52	27	171
501 tys. i więcej mieszk.	27	51	23	147
Wykształcenie				
Podstawowe	21	50	29	289
Zasadnicze zawodowe	26	51	23	280
Średnie	28	48	23	368
Wyższe	29	45	26	152
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	30	46	24	73
Prac. umysł. niż. szczebla	29	44	27	101
Pracownicy fiz.- umysł.	27	51	23	99
Robotnicy wykwalifikowani	23	57	20	110
Robotnicy niewykwalifik.	22	42	36	52
Rolnicy	30	46	24	58
Pracujący na własny rach.	30	45	24	54
Bierni zawodowo				
Renciści	27	43	30	84
Emeryci	21	53	26	250
Uczniowie i studenci	42	38	20	75
Bezrobotni	14	65	21	74
Gospodynie domowe i inni	25	46	28	58
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	27	50	22	144
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	23	47	30	91
sekt. pryw. poza rolnict.	27	49	24	262
prywatnym gosp. rolnym	29	53	18	57
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	21	60	19	43
301-500	21	48	30	111
501-900	23	52	25	210
901-1200	31	47	23	146
Powyżej 1200 zł	29	46	24	172
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	15	60	25	235
Średnie	24	49	27	465
Dobre	35	43	23	390
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	34	43	23	79
Raz w tygodniu	26	50	25	507
1-2 razy w miesiącu	26	50	24	190
Kilka razy w roku	27	47	25	205
W ogóle nie uczestniczy	16	54	30	107
Poglądy polityczne				
Lewica	31	51	18	128
Centrum	27	54	19	327
Prawica	31	47	21	355
Trudno powiedzieć	15	46	40	280